

ใบความรู้ เรื่อง การกำหนดหัวข้อรายงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประสิทธิภาพงานสามัคคี

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า มีขั้นตอนการเขียนเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

- ขั้นที่ ๑ เลือกหัวข้อเรื่อง
- ขั้นที่ ๒ กำหนดจุดมุ่งหมายและขอบเขตของเรื่อง
- ขั้นที่ ๓ ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล
- ขั้นที่ ๔ วางโครงเรื่อง
- ขั้นที่ ๕ ลงมือเขียนรายงาน
- ขั้นที่ ๖ เขียนเชิงอรรถและบรรณานุกรม
- ขั้นที่ ๗ การนำเสนอรายงาน

การเลือกเรื่อง หรือการกำหนดหัวข้อรายงาน

การเลือกเรื่อง หรือการกำหนดหัวข้อเพื่อเขียนรายงาน นักเรียนสามารถเลือกเรื่องได้จากข้อกำหนดต่าง ๆ ดังนี้

๑. เลือกหัวข้อเรื่องตามความชอบ หรือความสนใจ

การเลือกหัวข้อตามความชอบ หรือความสนใจ เป็นวิธีการกำหนดที่ง่ายที่สุด และมักได้รับความนิยมในการใช้เป็นเกณฑ์กำหนด เพราะการได้ทำในสิ่งที่ชอบหรือสนใจจะช่วยให้ทำงานด้วยความสุข รู้สึกสนุกเพลิดเพลินในขณะที่ทำการศึกษาค้นคว้า ได้รับความรู้ในสิ่งที่สนใจอยู่แล้ว เกิดความกระตือรือร้นและทุ่มเทความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ ไม่ท้อแท้หรือเบื่อหน่ายกับการต้องทำงานหนัก ต้องแก้ปัญหาอุปสรรคที่อาจมีเป็นของธรรมดา การเลือกเรื่องที่สนใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพของงาน เช่น นักเรียนที่ชอบงานศิลปะ ก็อาจจะศึกษาค้นคว้าและทำรายงานเกี่ยวกับศิลปะ นักเรียนชอบเล่นเกม ก็อาจศึกษาค้นคว้าและทำรายงานเกี่ยวกับเกมได้ เป็นต้น

๒. เลือกหัวข้อเรื่องที่มีพื้นฐานความรู้พอสมควร

การที่ผู้ทำรายงานมีพื้นฐานความรู้อยู่บ้างจะช่วยให้ทำงานได้เร็วขึ้น ไม่ต้องเสียเวลามากนักในการค้นหาข้อมูลพื้นฐาน ทั้งยังทำให้มองเห็นแนวทางในการในการกำหนดขอบเขตทิศทางและเค้าโครงของเรื่องและของการศึกษาค้นคว้าได้อย่างเหมาะสมและชัดเจน ส่วนใหญ่ถ้าเป็นเรื่องหรือหัวข้อที่เกี่ยวกับรายวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ นักเรียนมักจะมีพื้นฐานความรู้อยู่บ้างแล้ว เช่น นักเรียนสายชีววิทยา อาจมีพื้นฐานความรู้ที่จะช่วยให้เหมาะสมที่จะทำรายงานเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ขั้วโลก เป็นต้น

๓. เลือกหัวข้อเรื่องที่มีแหล่งข้อมูลเพียงพอต่อการนำมาศึกษา

การศึกษาค้นคว้าที่ดีต้องมีแหล่งข้อมูลหลากหลายและทันสมัย ดังนั้นเมื่อสนใจหัวข้อใด จึงควรสำรวจแหล่งค้นคว้าให้แน่ใจว่ามีเพียงพอ เหมาะสมกับหัวข้อและวัตถุประสงค์ของการทำรายงาน ถ้าเป็นเรื่องที่แปลกใหม่น่าสนใจแต่ไม่สามารถหาแหล่งข้อมูลได้อย่างเพียงพอก็ยากที่จะทำให้สำเร็จ เช่น นักเรียนสนใจจะทำรายงานเรื่องพืชพันธุ์ใหม่ที่เพิ่งค้นพบ แต่ยังไม่มียข้อมูลให้ค้นมากเพียงพอ ก็ไม่สามารถเลือกเรื่องดังกล่าวได้

๔. เลือกหัวข้อเรื่องที่เป็นประโยชน์

เรื่อง que เมื่อศึกษาค้นคว้าแล้วมีคุณค่าหรือมีประโยชน์ทั้งแก่ตัวผู้ค้นคว้าเองและแก่ผู้อื่น เช่น ทำให้เกิดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ เกิดทักษะใหม่ๆ หรือค้นพบสิ่งใหม่ หรือนำผลรายงานไปใช้แก้ปัญหา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น เป็นต้น ดังนั้นจึงไม่ควรเลือกทำเรื่องที่รู้ ๆ กันอยู่แล้ว เป็นการเสียเวลาเปล่าโดยไม่ได้รับความรู้หรือประโยชน์ใดๆ เพิ่มขึ้นมา

ตัวอย่างเช่น เมื่อผู้สอนมอบหมายให้ทำรายงาน นักเรียนเลือกทำเรื่องเกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงโคเนื้อ เพราะที่บ้านบิดามารดามีอาชีพเลี้ยงโคเนื้อ หรือการศึกษาเรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจของสังคม เป็นหัวข้อที่น่าสนใจหยิบยกมาศึกษาค้นคว้าทำรายงาน เช่น เรื่องของคลื่นสึนามิ เรื่องแผ่นดินไหว เรื่องก๊าซไฮโดรเจนหรือพลังงานประเภทต่างๆ เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๕. เลือกหัวข้อเรื่องที่มีขอบเขตเหมาะสม

สิ่งสำคัญประการหนึ่ง que ควรกำหนดขอบเขตของเรื่องให้เหมาะสมพอดี ไม่กว้างหรือแคบเกินไป เรื่องที่มีขอบเขตกว้างเกินไปจะไม่สามารถเจาะลึกในรายละเอียดเท่าที่ควร จะเป็นเรื่องที่มีข้อมูลผิวเผินพื้นฐานเท่านั้น ทำให้เสียเวลานานแต่ขาดรายละเอียดในประเด็นที่ควรเน้น ทำให้ผลงานไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ส่วนหัวข้อที่แคบเกินไป จะมีปัญหาเรื่องการค้นหาข้อมูลที่มีแหล่งข้อมูลจำกัด และในด้านคุณภาพและปริมาณของงานก็อาจจะไม่เหมาะสมเพียงพอ ดังนั้นการเลือกเรื่องหรือหัวข้อรายงานจึงต้องคำนึงถึงขอบเขตของเนื้อเรื่องให้เหมาะสมพอดี

ปัจจัยสำคัญในการกำหนดขอบเขตของเรื่อง

การกำหนดขอบเขตของเรื่องมีความสำคัญมาก รายงานที่ดีต้องมีขอบเขตของเรื่องที่เหมาะสม ไม่กว้างเกินไปหรือแคบเกินไป ปัจจัยที่ควรคำนึงในการกำหนดขอบเขตของเรื่องมีดังต่อไปนี้

๑. ความยาวของเรื่อง ควรมีความยาวเพียงพอที่จะเสนอข้อมูลได้ครบถ้วน รายงานที่มีเนื้อเรื่องยาว ย่อมกำหนดขอบเขตได้กว้างกว่าเรื่องสั้นๆ

๒. เวลา งานที่มีเวลาทำมากย่อมมีขอบเขตและความลุ่มลึกมากกว่างานที่ใช้เวลาสั้น ๆ

๓. แหล่งข้อมูล เช่น ห้องสมุดขนาดใหญ่ หรือในเมืองใหญ่ ๆ จะมีความสะดวกในการเข้าถึงฐานข้อมูลประเภทต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต

